

АНОТАЦІЯ ТА РЕФЕРУВАННЯ НА ЗАНЯТТЯХ З ІНОЗЕМНОЇ МОВИ В НЕМОВНИХ ЗВО (ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ)

Тамара Білошанка

магістр гуманітарних наук, доцент

*БІП – Університет права і соціально-інформаційних технологій
(Республіка Білорусь)*

Однією з актуальних проблем методики викладання іноземної мови можна назвати навчання на основі газетного матеріалу. Газета важлива не тільки тому, що має інформативний характер, а є також засобом для підвищення мотивації та інтересу учнів до іноземної мови, сприяє розвиткові мовних навичок.

Це зумовлює необхідність виділити два види роботи з газетним матеріалом: анотування і реферування. У процесі анотування і реферування скорочується обсяг статті, проте максимально зберігається її основний зміст. Анотація – це гранично стиснута характеристика матеріалу, яка полягає в інформації щодо порушених у джерелі питань [1].

Реферування – це інтелектуальний творчий процес, що містить осмислення тексту, перетворення інформації аналітико-синтетичним засобом і створення нового тексту [1].

Слід виділити два основних види анотацій: описову і реферативну. Описова анотація називає питання, порушені в статті. Реферативна ж анотація містить висновки не тільки з порушених питань, а й із проблеми загалом.

Реферування може бути репродуктивним і продуктивним. Безумовно, більш високим ступенем є продуктивне реферування, тому що вимагає від учня критичного осмислення статті та висновків.

Необхідно звернутися до питання відмінностей у структурі анотування та реферування. Обидва види анотації мають однакову послідовність викладу матеріалу, а саме:

1. Предмет, тобто необхідно визначити галузь або розділ знань, до якого належить стаття.

2. Тема. Часто тему легко визначити за назвою статті. Однак, якщо це зроби неможливо, то тему статті формулюють учні.

3. Вихідні дані статті, тобто автор, видавництво, дата і час видання.

4. Стислий виклад змісту статті, тобто послідовний перелік питань або подій, згаданих у статті.

Описова анотація цим і обмежується. У реферативній анотації, крім цього, учень повинен надати основний висновок із проблеми, при цьому бажано критично оцінити проблему.

Обидва види реферування також мають єдину структуру. Вона значною мірою нагадує структуру анотації. Перші три пункти, – предмет, тема, вихідні дані – повністю збігаються. Далі йде четвертий пункт – головна думка статті, що підлягає реферуванню. Таким чином, учень виділяє головне в змісті статті, а потім стисло, у логічній послідовності його викладає.

Наступний пункт реферування – висновки автора з прочитаного матеріалу. Звісно, важливо визначити головну думку статті, саме тому, що переважно висновки впливають з головної думки статті. Останнім пунктом реферування є коментар учня. Однак слід зазначити, що здійснення цього пункту можливо тільки за наявності добрих знань іноземної мови у студента.

До типових помилок у процесі реферування тексту можна віднести такі: надмірну інформацію, втрату необхідної інформації, дублювання інформації, спотворення сенсу, відсутність логіки в наданні матеріалу. Отож викладач має запропонувати учням такий алгоритм реферування:

The headline of the article is ...

The author, where and when the article was published ...

Some contents of the article (some facts, names, figures, etc) ...

The main idea of the article is ...

Your opinion of the article and recommendations for solving the problem analyzed in the article ... [2].

Під час реферування статті не можна забувати про необхідність введення безособових конструкцій, наприклад, «It is reported», «It is described», «It is specially noted», «It is spoken in details» тощо.

Отже, анотування і реферування – це процес, що вимагає доброго володіння іноземною мовою, уміння виділити головне і опустити непотрібну інформацію, а також визначити проблему викладеного матеріалу і запропонувати шляхи для розв'язання проблеми.

Список використаних джерел

1. Вейзе А. А. Читання, реферування і анотування іноземного тексту : навчальний посібник. – М. : Вища. шк., 1985. – 127 с.
2. Шаповалова Т. Р. Реферування та анотування спеціальних текстів на іноземній мові : навчально-методичний посібник / Т. Р. Шаповалова, Г. В. Тітяєва. – 2-е изд., Испр. – Южно-Сахалінськ : СахГУ, 2019. – 120 с.